

PATVIRTINTA
Alytaus jaunimo centro
direktorius
2018 m. rugpjūčio 29 d.
įsakymu Nr. V-120

ALYTAUS JAUNIMO CENTRO DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus jaunimo centro etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai mokytojų ir kitų darbuotojų profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Šis kodeksas tvirtinamas Alytaus jaunimo centro direktoriaus įsakymu ir skelbiamas viešai.

3. Svarbiausios sąvokos:

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Diskreditavimas – tokie darbuotojo veiksmai, kurie visuomenės akyse akivaizdžiai kenkia Alytaus jaunimo centro autoritetui, griaua pasitikėjimą įstaiga, kompromituoja. Diskredituojama gali būti tiek veikimu, tiek ir neveikimu.

Įžeidimas – tai situacija, kai darbuotojas viešai/neviešai veiksniu, žodžiu ar raštu pažemino žmogaus garbę ir orumą.

Kodekso pažeidimas – šiame Kodekse nustatytų darbuotojo elgesio normų pažeidimas, padarytas tiek veikimu, tiek neveikimu dėl darbuotojo kaltės.

Privatūs interesai – tai darbuotojo (ar jo artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos priimamiems sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS PRINCIPAI

5. Darbuotojai vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

- 5.1. pagarbos žmogui ir valstybei;
- 5.2. teisingumo ir nešališkumo;
- 5.3. nesavanaudiškumo;
- 5.4. dorovinio principingumo ir padorumo;
- 5.5. atsakomybės ir atskaitingumo;
- 5.6. pavyzdingumo;
- 5.7. sąžiningumo;
- 5.8. tinkamo pareigų atlikimo;
- 5.9. lojalumo;
- 5.8. konfidencialumo.

6. Pagarbos žmogui ir valstybei principas reiškia, kad mokytojai ir kiti darbuotojai turi:

- 6.1. gerbti žmogų, jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas;
- 6.2. laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų, įskaitant Alytaus jaunimo centro vidaus teisės aktus;
- 6.3. tinkamai, rūpestingai, kvalifikuotai ir atsakingai atlikti savo pareigas;

6.4. su žmonėmis bendrauti geranoriškai ir pakančiai, nepaisant jų asmens savybių, turtinės ar visuomeninės padėties, mandagiai elgtis su ugdytiniais, jų atstovais, lankytojais, kolegomis, pavaldiniais ir kitų juridinių asmenų atstovais;

6.5. kalba, veiksmais ar siūlomais sprendimais nediskriminuoti jokio asmens ar visuomenės grupės ir imtis teisėtų priemonių užkirsti kelią pastebėtai diskriminacijai;

6.6. nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

6.7. pagarbiai išklaudyti asmenis ir imtis visų teisėtų priemonių jiems padėti, dėmesingai reaguoti į ugdytinių, jų atstovų, kolegų, kitų asmenų prašymus ir siūlymus. Šio reikalavimo privalu laikytis net sudėtingomis aplinkybėmis ar esant stresinėms situacijoms;

6.8. nuolat rūpintis savo kalbos ir bendravimo kultūra. Jų kalboje neturi būti keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių;

6.9. pasirinkti sau tinkamą bendravimo su mokiniais ar ugdytiniais stilių, kurio pamatas – abipusė pagarba.

7. Teisingumo ir nešališkumo principas reiškia, kad mokytojai ir kiti darbuotojai turi:

7.1. neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo priimant sprendimus;

7.2. vienodai elgtis su visais ugdytiniais, jų atstovais ir kolegomis bei pavaldiniais, nepaisant jų tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų;

7.3. nepagrįstai paskelbę menkinančius ugdytinį vertinamuosius sprendimus, mokytojai turi nedelsdami ištaisyti savo klaidą.

7.4. konfliktinėse situacijose elgtis nešališkai, išklaudyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;

7.5. dalyvaujant taryboje, komisijoje ar kitoje darbo grupėje, turinčioje priimti sprendimus, kurių rezultatais jie patys yra asmeniškai suinteresuoti ir dėl to negali būti bešališki, apie tai jie turi pranešti svarstyme dalyvaujantiems asmenims ir nusišalinti nuo balsavimo ar kitokio sprendimų priėmimo.

8. Nesavanaudiškumo principas reiškia, kad darbuotojai turi:

8.1. nesinaudoti savo tarnybine padėtimi, siekiant paveikti kitų asmenų sprendimą, jei tai gali sukelti interesų konfliktą;

8.2. nesinaudoti Alytaus jaunimo centro nuosavybe ne darbinei veiklai; taip pat nesinaudoti su darbu susijusia informacija kitaip negu nustato įstaigos vidaus dokumentai, siekiant asmeninės naudos;

8.3. būti objektyviais ir nesavanaudiškais. Darbuotojų tarnybinių sprendimų nelemia jų pačių, jų šeimos narių, giminių ar draugų asmeniniai interesai.

9. Dorovinio principingumo ir padorumo principas reiškia, kad darbuotojai turi:

9.1. elgtis nepriekaištingai ir garbingai;

9.2. nedalyvauti neteisėtuose susirinkimuose;

9.3. netoleruoti kolegų neetiško elgesio, neprofesionalių ar neteisėtų veiksmų ir nedelsiant imtis priemonių jiems nutraukti.

10. Atsakomybės ir atskaitomybės principas reiškia, kad mokytojai ir kiti darbuotojai turi:

10.1. teisės aktų nustatyta tvarka paaiškinti ir pagrįsti savo sprendimus ar veiksmus;

10.2. atsisakyti vykdyti neteisėtą nurodymą ar įsakymą ir apie tai pranešti tiesioginiam vadovui;

10.3. asmeniškai atsakyti už savo sprendimų ar veiklos rezultatų pasekmes, trumpalaikių ir ilgalaikių pareiginių tikslų neįgyvendinimą;

10.4. prisiimti dalį atsakomybės už kolegialiai priimamą sprendimą;

10.5. būti atsakingu už administracijos jam pavestas funkcijas bei patikėtus resursus;

10.6. atsakyti už jam patikėto pedagoginio darbo – ugdymo kokybę ir rezultatus;

10.7. būti atsakingu už jo priežiūrai patikėtų vaikų fizinę, intelektinę, emocinę ir dvasinę apsaugą;

10.8. teikti teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją;

10.9. nepiknaudžiauti nei savo padėtimi, nei ugdytinio (ugdytinių) pasitikėjimu, jų nenaudoti asmeninės naudos tikslais.

11. Pavyzdingumo principas reiškia, kad mokytojai ir kiti darbuotojai turi:

11.1. būti atsidavę savo darbui, turėti atsakomybės jausmą, dirbti iš pašaukimo;

11.2. savo pareigas atlikti laiku ir kompetentingai, efektyviai naudoti savo darbo laiką;

11.3. visada veikti profesionaliai;

11.4. siekti žodžio ir veiksmo vienybės;

11.5. nuolat tobulintis ir kelti savo kvalifikaciją, ieškoti geresniu darbo būdų;

11.6. pripažinti savo darbinės klaidas ir jas taisyti;

11.7. darbo metu savo išvaizda, kalba ir elgesiu rodyti pavyzdį, bei laikytis visuotinai pripažintų etikos normų;

11.8. nereikšti paniekos ugdytiniais, kolegoms, pavaldiniams, vadovams, neįžeidinėti, neplūsti, nevertoti psichologinio smurto.

12. Sąžiningumo principas reiškia, kad darbuotojai turi:

12.1. nesiimti apgaulės, sukčiavimo, korupcijos ar kitų teisės aktais uždraustų veikų;

12.2. būti nepaperkamiems, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruojate jokių kyšių ar dovanų davimo ir ėmimo;

12.3. taupiai ir pagrįstai naudoti materialinius ir kitus resursus, darbo laiko nenaudoti savo asmeniniams reikalams.

13. Tinkamo pareigų atlikimo principas reiškia, kad darbuotojai turi:

13.1. nepiknaudžiauti tarnybine padėtimi ir turima galia, neviršyti savo kompetencijos ir veikti pagal suteiktus įgaliojimus;

13.2. tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir Alytaus jaunimo centro direktoriaus sprendimus.

14. Lojalumas Alytaus jaunimo centre reiškia šias darbuotojo elgesio normas:

14.1. lojalumą darbiniais įsipareigojimams ir sąžiningą tiesioginių vadovų tarnybinių nurodymų vykdymą;

14.2. tinkamą Alytaus jaunimo centro veiklos tikslų ir siekių suvokimą, deramą jų įgyvendinimą;

14.3. Alytaus jaunimo centro administracijos informavimą apie visus atvejus, kurie turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių;

14.4. informacijos apie administracijos neteisėtus veiksmus ar aplaidumą atskleidimas nelaikomas lojalumo pažeidimu.

15. Konfidencialumo principas apibrėžia darbuotojo pareigą informaciją, laikytiną konfidencialia, naudoti tik atliekant darbo funkcijas, užtikrinti, kad ji netaptų žinoma tokios teisės neturintiems asmenims ir neatskleisti jos tretiesiems asmenims, išskyrus teisės aktų nustatytus atvejus, nenaudoti minėtos konfidencialios informacijos asmeniniams arba trečiųjų šalių interesams tenkinti. Konfidencialios informacijos neperdavimo ir saugojimo pareiga yra neterminuota.

III SKYRIUS DARBUOTOJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

16. Darbuotojų tarpusavio santykiai grindžiami kolegialumu, partneryste ir pagarba. Darbuotojas saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Ugdytinių ar kitų asmenų akivaizdoje jis nežemina kolegų.

17. Darbuotojai vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesutarimams, siekia konstruktyviai juos įveikti.

18. Mokytojai vengia konkurencijos, trikdančios jų partnerystę atliekant bendrą darbą. Mokytojus sieja vienas kito palaikymas, pagalba, atvirumas ir pasitikėjimas.

19. Alytaus jaunimo centro darbuotojai privalo laikytis geranoriškumo principo, vengti:

19.1. asmeninio įžeidinėjimo, orumo žeminimo;

19.2. kito darbuotojo darbo menkinimo;

19.3. apkalbų, šmeižto apie kolegas skleidimo, reputacijos menkinimo;

19.4. neigiamų emocijų demonstravimo.

20. Alytaus jaunimo centro vadovas savo vadovaujama kolektyve privalo:

20.1. netoleruoti asmens įžeidinėjimo ar jo garbės ir orumo žeminimo;

20.2. sukurti vadovaujama kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;

20.3. pastabas dėl pavaldinių klaidų ir darbo trūkumų reikšti korektiškai;

20.4. stengtis paskirstyti darbą kolektyve tolygiai, kad būtų efektyviai panaudotos kiekvieno pavaldinio kūrybinės galimybės ir kvalifikacija;

20.5. viešai nereikšti savo simpatijų ar antipatijų pavaldiniams;

20.6. skatinti pavaldinius reikšti savo nuomonę darbiniais klausimais ir ją išklausti;

20.7. deramai vertinti pavaldinių darbo pasiekimus;

20.8. būti reiklus ir teisingas pavaldiniams, visada prisiminti, kad savo elgesiu ir darbu jis turi rodyti jiems pavyzdį.

21. Darbuotojai su vadovais turi bendrauti korektiškai ir vykdyti visus teisėtus jų nurodymus. Pastebėjęs vadovo klaidą, darbuotojas turi taktiškai apie tai pranešti vadovui tiesiogiai.

22. Įstaiga remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais.

23. Įstaigoje puoselėjama bendradarbiavimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu susitarti. Už tokios atmosferos palaikymą yra atsakingas įstaigos vadovas.

IV SKYRIUS

MOKYTOJO SANTYKIAI SU MOKINIŲ TĖVAIS, GLOBĖJAIS IR VISUOMENE

24. Mokytojas saugo vaikų patikėtą nuomonę apie savo tėvus ar globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus. Perduoti tokią nuomonę kitai pusei galima tik gavus tą nuomonę patikėjusio asmens sutikimą.

25. Mokytojas yra ne tik vaikų mokytojas, lavintojas ir auklėtojas, bet ir visuomenės švietėjas, kultūros vertybių saugotojas, padorus ir išsilavinęs žmogus.

IV SKYRIUS

KODEKSO NUOSTATŲ LAIKYMOSI PRIEŽIŪRA

26. Informaciją apie Alytaus jaunimo centro darbuotojų galimus pažeidimus nagrinėja, Kodekso pažeidimų prevencines priemones nustato bei darbuotojus praktinio Kodekso taikymo klausimais konsultuoja Etikos komisija.

27. Etikos komisija sudaroma Alytaus jaunimo centro direktoriaus įsakymu ne mažiau kaip iš 5 nepriekaištingos reputacijos Alytaus jaunimo centro darbuotojų.

28. Komisija nagrinėjimo procedūrą pradeda gavusi rašytinę informaciją (tarnybinių pranešimą, darbuotojo skundą, visuomenės informavimo priemonių paskelbtą ar kitokią) apie darbuotojo galimai padarytą Kodekso pažeidimą. Komisija nagrinėjimo procedūrą gali pradėti ir savarankiškai.

29. Darbuotojo atsakomybę lengvina tai, kad jis:

29.1. savanoriškai, nelaukdamas sprendimo, atlygina pažeidimu padarytą žalą;

29.2. viešai pripažįsta kaltę, gailisi ir atsiprašo;

- 29.3. padeda išaiškinti tiesą tyrimo metu;
- 29.4. praneša apie kitokias dėmesio vertas atsakomybę lengvinančias aplinkybes.
- 30. Darbuotojo atsakomybę sunkina tai, kad jis:
 - 30.1. per kalendorinius metus pažeidimą padarė pakartotinai;
 - 30.2. viešai tyčiojasi iš atliekamo tyrimo ir etiško elgesio principų;
 - 30.3. trukdo išaiškinti tiesą tyrimo metu, nepateikia jo prašomų ir turimų duomenų arba pateikia klaidingus;
 - 30.4. pažeidė daugiau nei vieną Kodekso nuostatą.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ UŽ KODEKSO PAŽEIDIMUS

31. Darbuotojai už Kodekso pažeidimus atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Darbuotojai įsipareigoja vadovautis šiuo Kodeksu. Su šiuo Kodeksu pasirašytinai supažindinamas kiekvienas Alytaus jaunimo centro darbuotojas. Naujai priimami darbuotojai su šiuo Kodeksu pasirašytinai supažindinami iškart po darbo sutarties pasirašymo.
